

โครงการสอน (Course Outline)

รายวิชา	ส31101 สังคมศึกษา	สถานภาพรายวิชา ☒ พื้นฐาน ☐ เพิ่มเติม
จำนวนเวลา	2 คาบ/สัปดาห์ (40 ชั่วโมง/ภาคเรียน)	จำนวน 1 หน่วยกิต
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 4	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
กลุ่มสาระฯ	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	โรงเรียน สามเสนวิทยาลัย
ผู้สอน	1. ครูภาณุวัฒน์ มัชฌมนันท์ ม.4/2,6,8,10 2. ครูภาคินนธ์ แก้วประภาค ม.4/1,7,11 3. ครูวัชรพงศ์ ทองประ ม.4/4,12 4. ครูสรศักดิ์ อัสวาทิพงษ์ ม.4/3,5,9,17 5. ครูอภิรัตน์ แก้วพิกุล ม.4/13,14,15,16 6. ครูนิตติศรีณย์ อนันตการณชัย ม.4/6,7,8,12	

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ปฏิบัติ วิเคราะห์ สนับสนุน และเห็นความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม ชัดกลางทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติ เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และโลก ตลอดจน การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกปรับวัฒนธรรมสากล

วิเคราะห์ ผูกพัน พัฒนาตนเอง เป็นแบบอย่าง เห็นคุณค่า ความสำคัญ มุ่งมั่น แสดงตน การปฏิบัติตน สัมมนา และเสนอแนะ สังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า พุทธประวัติด้านการบริหารและธำรงรักษาศาสนา ข้อปฏิบัติทางสายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพ ความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา การฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 การดำเนินชีวิตจากประวัติสาวกชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชน ตัวอย่างตามที่กำหนด การสังคายนาพระไตรปิฎก การพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส-มนสิการ สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิต และเจริญปัญญาตามหลักสติปัญญาฐาน ศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัวและคนรอบข้าง ศาสนพิธี แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับ วันสำคัญของศาสนาและเทศกาลที่สำคัญของศาสนา การธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถืออันส่งผลถึงการพัฒนา ตน พัฒนาชาติและโลก ในพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นที่ตนนับถือตามที่กำหนด

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ การเผชิญปัญหา กระบวนการเผชิญ สถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้เกิดทักษะในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ สังเคราะห์สรุป อภิปรายผลเปรียบเทียบเชื่อมโยง ความรู้ ความเป็นมาของศาสตร์ เข้าใจหลักการและวิธีคิดในสิ่งที่ศึกษา เห็นประโยชน์และคุณค่าของการศึกษา

ค้นคว้าด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษา กำหนด รวมถึงเป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นแบบอย่าง ประยุกต์ และเผยแพร่พระบรม- ราชโอรส หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

- มาตรฐาน ส1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข
- มาตรฐาน ส1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต

- มาตรฐาน ส2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรง รักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

จุดเน้นตามผลการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง

- จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย
- จุดเน้นที่ 5 ความมีวินัยในตนเอง

ตัวชี้วัด

สาระการเรียนรู้ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

- ส 1.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์สังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคม สมัยของศาสนาที่ตนนับถือ
- ส 1.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือวิเคราะห์ศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ส 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหารและธำรงรักษาศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติ ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

- ส 1.1 ม.4-6/4 วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
 - ส 1.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนาหรือแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
 - ส 1.1 ม.4-6/7 วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
 - ส 1.1 ม.4-6/8 วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
 - ส 1.1 ม.4-6/9 วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตรงที่กำหนด
 - ส 1.1 ม.4-6/13 วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ
 - ส 1.1 ม.4-6/14 วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวกชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
 - ส 1.1 ม.4-6/15 วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและการเผยแผ่
 - ส 1.1 ม.4-6/19 เห็นคุณค่า เชื่อมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
 - ส 1.1 ม.4-6/20 สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิต และเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
 - ส 1.2 ม.4-6/1 ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัวและคนรอบข้าง
 - ส 1.2 ม.4-6/2 ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี พิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ
 - ส 1.2 ม.4-6/3 แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ
 - ส 1.2 ม.4-6/4 วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรม ที่เกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญของศาสนาและเทศกาลที่สำคัญของศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง
- สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต**
- ส 2.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

- ส 2.1 ม.4-6/3 ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติ เพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก
- ส 2.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล

จุดเน้นตามผลการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง

- เป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นแบบอย่าง ประยุกต์ และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

3. สารการเรียนรู้และโครงการสอนระยะยาว

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	หัวเรื่อง	จำนวนคาบ
1	ปฐมนิเทศ	แนะนำรายวิชา	1
2-7	1. สังคมวิทยา	1. มนุษย์กับสังคมและวัฒนธรรม 2. โครงสร้างของสังคม 3. การจัดระเบียบสังคม 4. สังคมไทย 5. วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น 6. การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยและแนวโน้ม 7. ปัญหาสังคมไทย 8. คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก	15
8	2. พระพุทธศาสนา	1. สภาพสังคมชมพูทวีปสมัยพุทธกาล	2
9	สอบกลางภาค		
10-19	2. พระพุทธศาสนา	2. พุทธประวัติ 3. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา 4. หลักธรรมของพระพุทธศาสนา 5. พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก และชาวพุทธตัวอย่าง	20

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	หัวเรื่อง	จำนวนคาบ
		6. พระไตรปิฎก 7. พุทธศาสนสุภาษิต 8. วันสำคัญทางศาสนา 9. ศาสนาพืธี 10. หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ 11. การบริหารจัดการและเจริญปัญญา	
20	สอบปลายภาค		
รวม			40

หมายเหตุ : โครงการสอนระยะยาวเป็นเพียงกำหนดการก่อนจัดการเรียนการสอน อาจมีปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

☒ การศึกษาแบบกลุ่ม	☒ การศึกษาด้วยตนเอง	☒ การบรรยาย
☒ การอภิปราย	☒ การถาม-ตอบ	☒ การอภิปรายแบบกลุ่ม
☒ การระดมความคิด	☒ เกมและเพลง	
☐ อื่นๆ		

5. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

☒ ใบความรู้	☒ ใบงาน	☒ Power point
☒ รูปภาพ	☒ ตัวอย่าง/โมเดล	☒ ชุดกิจกรรม
☐ Web Site		
☐ แหล่งเรียนรู้		
☐ อื่นๆ		

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รหัสตัวชี้วัด / ช่องกรอก SGS	ก่อน กลางภาค		กลางภาค	หลัง กลางภาค				ปลายภาค
	ข้อ 1	ข้อ 2		ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	
คะแนนเต็ม	10	10	20	10	10	10	10	20
1. อ่าน คติวิเคราะห์ เขียน				10				
2. คุณลักษณะพึงประสงค์					10			
3. ส 1.1 ม.4-6/1	2		3			10	10	20
4. ส 1.1 ม.4-6/2								
5. ส 1.1 ม.4-6/3								
6. ส 1.1 ม.4-6/4								
7. ส 1.1 ม.4-6/5								
8. ส 1.1 ม.4-6/7								
9. ส 1.1 ม.4-6/8								
10. ส 1.1 ม.4-6/9								
11. ส 1.1 ม.4-6/13								
12. ส 1.1 ม.4-6/14								
13. ส 1.1 ม.4-6/15								
14. ส 1.1 ม.4-6/19		10						
15. ส 1.1 ม.4-6/20 จุดเน้นที่ 1								
16. ส 1.2 ม.4-6/1								
17. ส 1.2 ม.4-6/2								
18. ส 1.2 ม.4-6/3								
19. ส 1.2 ม.4-6/4								
20. ส 2.1 ม.4-6/2	8		17					
21. ส 2.1 ม.4-6/3 จุดเน้นที่ 5								
22. ส 2.1 ม.4-6/5								

7. ภาระงานและการเก็บคะแนน

SGS ข้อที่	คะแนน	ภาระงาน	กำหนดส่ง	ประเภทคะแนน		
				สอบ	งานเดี่ยว	งานกลุ่ม
1	10	การบันทึกความรู้ในเอกสาร ประกอบการเรียน และแบบฝึกหัด	สัปดาห์ ก่อนสอบกลางภาค		✓	
2	10	ทำวิดิทัศน์เกี่ยวกับศาสนาที่ตนนับถือ 2 – 5 นาที (เลือกทำเพียง 1 หัวข้อ) - โยนิโสมนสิการ พัฒนาเราได้ อย่างไร - สร้างความเจริญทางปัญญาตาม แนววิถีพุทธ - ศาสนิกชนที่ดีเป็นอย่างไร - ศาสนพิธีมีอะไรมากกว่าที่คิด - แสดงตนเป็นพุทธมามกะ	สัปดาห์ ก่อนสอบกลางภาค		✓	
กลางภาค	20	สอบกลางภาค	สัปดาห์สอบกลางภาค	✓		
10	10	การบันทึกความรู้ในเอกสาร ประกอบการเรียน และแบบฝึกหัด	สัปดาห์ ก่อนสอบปลายภาค		✓	
11	10	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตลอดภาคเรียน		✓	
12	10	นำเสนอชิ้นงานพระพุทธศาสนา	ก่อนสอบปลายภาค			✓
13	10	กิจกรรมในชั้นเรียน (สอบย่อย / กิจกรรมกลุ่ม)	ก่อนสอบปลายภาค		✓	✓
ปลายภาค	20	สอบปลายภาค	สัปดาห์สอบปลายภาค	✓		

หมายเหตุ : ข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม หากมีการเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนจะแจ้งให้ทราบภายหลัง